

Verslag van de lezing

“Boderijders”

21 januari 2015 op Ewsum.

Historische Vereniging

Middelstum

De eerste lezing van 2015.

Meer bezoekers dan waar op was gerekend kwamen af op de lezing van Wim Mollema uit Leens, het was even improviseren maar na 10 minuten hadden de 110 bezoekers allemaal hun plaats gevonden.

Uitgebreid ging Mollema in op het vervoer in vroegere tijden, met het schip, hondenkarren, paard en wagen en later de auto en het busvervoer.

Voor kleine pakjes gebruikte men de hondenkarren, de dieren hadden echt een hondenleven. Wanneer hun poten bebloed waren van het lopen, kregen ze een soort slofjes aan en verder maar, er moest brood op de plank komen.

Thuis gekomen vergingen de dieren van de honger en kregen vaak afval of dode dieren als maal, tegenwoordig gaat men naar de dierenpeciaalzaak merkte Mollema op.

Tussen het publiek in zat Mollema helemaal op z'n plek, de ene na de andere foto verscheen voor onze ogen, veel foto's van een snikke, zeilschip met één mast voor de binnenvaart, aangemeerd aan het Damsterdiep of Bloemsingel in Groningen.

De snikke lag vaak vol met zakken of vaten, het was werk waar kracht op aan kwam, de sjouwers moesten zorgen dat ze de zak in de boot eerst op de nek kregen, daarna het trapje op en dan op de auto, 30 tot 50 kilo was heel gewoon, Van alles werd met de boot vervoerd; kippen, koeien(moesten onderweg gemolken worden), viooltjes, graan, jenever enz.

Het was een kunst om het zo hoog mogelijk te laden.

Soms gingen de vrouwen, in klederdracht, met de beurtschipper mee om op de markt eieren te verkopen.

Een van de bekendste bruggen in Groningen is de Vissersbrug hier werd vroeger de vis verkocht, daarom ook wel de Vishoek genoemd.

Van mei t/m september voer men met schip op Schiermonnikoog, men ging om 04.00 uur van wal en keerde om 22.00 uur terug met de gevangen vis.

Lemmerboten lagen aangemeerd aan de Eendrachtskade, ze voeren naar Rotterdam en Amsterdam.

De Boderijders reden naar de boten, ieder z'n eigen plek om de waar in het schip of van het schip te krijgen, zo hadden ze allemaal hun eigen routes en langs de route veel vaste klanten, winkeliers, fabrieken maar ook particulieren.

De Boderijders herkende je ook aan hun speciale kleding, ribkoord broek, jas en pet.

Dinsdag en donderdag waren drukke dagen in de stad met veel verkeer, want die dagen was er markt in de stad. Het vervoer ging toen niet met zo veel regels gepaard zoals nu. Zo veel mogelijk waar in en op de auto, zwaar beladen reden ze over de wegen. Soms hielden ze naar een kant en reed men te hard door de bocht of was de lading te zwaar aan een kant, dan wilde het wel gebeuren dat de wagen kantelde. Hard ging het niet de slogan was zo iets als: “Maak je niet kwaad, het is wel wat laat, want ik rijd op surrogaat”.

Regelmatig ging de vrouw van een bodrijder mee om wat zaken in de stad te regelen, als ze klaar was ging ze achter op de auto zitten breien, stil zitten was er niet bij.

Hieronder een paar leuke anekdotes:

De vader van Wim Mollema, bodrijder Mollema uit Zoutkamp, nam het niet zo nauw met de opgestelde regels, hij zag er geen probleem in om zeehondenvelletjes te vervoeren naar van Daal en Meijer in stad, op het moment dat handel in zeehondenvont verboden was. Toen ze betrappt werden kregen zowel de visser, vader Mollema en van Daal en Meijer een fikse boete.

Bodrijder Zaagman uit Garsthuizen werd Tamme Toet genoemd, hij toeterde erop los wanneer hij door het dorp reed. Na bezwaren van bewoners mocht hij bij binnenkomst, middenin en bij het verlaten van het dorp toeteren.

De vrouwen vereniging uit Oude Schip ging een keer op reis met de bodrijder naar Paterswolde, ze moesten achterin de wagen op veilingkistjes zitten, maar ze hadden de dag van hun leven, hier werd nog wekenlang over nagepraat.

Vaak deden de bodrijders ook boodschappen voor particulieren, dat was één dag service. 's Morgens een gebit kapot mee, 's avonds heel mee terug. Vaak kreeg de bodrijder opdracht om wat boodschappen mee te nemen de verhalen van de “Pinze knieper” (korset) en het jurkje met bloemmotief zetten de lachspieren aan het werk.

Bekende beurtschipper was Linstra. Moorlag en Tuitman waren de bodrijders en deze bedrijven kwamen dan ook ruim aan bod deze avond. Mollema zijn verhalen over deze families werden ondersteund en aangevuld door de nazaten, die deze avond ruim aanwezig waren.

De auto van Linstra werd ingezet voor een optocht door het dorp

Jan Moorlag was in 1981 50 jaar boderijder, dit is groots gevierd in Middelstum.
Dhr. H. Hofman schreef voor deze gelegenheid een gedicht voor deze veelzijdige man.

BODERIEDER MOORLAG OET MIDDELSOM GAIT MIT PENSIOUN

Boderieder Moorlag gait mit pensioun
Geern vertelt hai over vrouger doagen
Minsken duurden dou nog van alles wel vroagen
Moorlag kon zwiegen en was n man van fatsoun

Nooit het n breukband weer zo makkelk zeten
as Moorlag ain mit oet Grunnen brocht
Veur veel u het r ook n nij pakje oetzocht
Nooit zol r ien Stad n bodschop vergeten

Oom Kloas har gain tannen en koezen ien mond
dat is op n duur veur n minsk nait gezond
Mor ien n rais noar Stad, dat kinnen ie wel snappen
haar ol boas van dik tachtig nait veul zin
"Moorlag"vroug r "ie rieden er mörgen toch hin,
kinnen ie doar nait even veur mie happen?"

Postadres:
Vlaslaan 1 9991 BW Middelstum
Tel: 0595-551655 hennie.toolsema@home.nl

Kamer van Koophandel nr: 53838653
Bank rek. nr. NL07 RABO 0166362980